

BÀI 4

NHỮNG TRẢI NGHIỆM TRONG ĐỜI

VĂN BẢN ĐỌC KẾT NỐI CHỦ ĐIỂM: VỪA NHẮM MẮT VỪA MỞ CỬA SỔ

(Trích: Để Mèn phiêu lưu kí)

--Tô Hoài--

I. Trải nghiệm cùng văn bản.

1. **Tác giả:** Nguyễn Ngọc Thuần
2. **Đọc văn bản**
3. **Tìm hiểu văn bản:** Văn bản được trích từ tác phẩm “Vừa nhắm mắt vừa mở cửa sổ”, NXB Trẻ, 2004.

II. Suy ngẫm và phản hồi.

1. Tìm hiểu về nhân vật:

- Món quà chính là tình cảm, tấm lòng của người tặng đã gửi gắm vào đó nên món quà dù lớn hay nhỏ đều đẹp → Cách chúng ta nhận, trân trọng món quà của người tặng cũng thể hiện nét đẹp của chính mình.
- Người cha đã thể hiện tình yêu thương với đứa con thông qua những bài học sâu sắc từ cuộc sống, biết yêu thương, lắng nghe và thấu hiểu từ thiên nhiên, biết trân trọng mọi thứ xung quanh mình.

2. Thông điệp của tác phẩm:

- Khi nhắm mắt lại và cảm nhận bằng mọi thứ bằng mọi giác quan, bạn sẽ thấy con đường đi của riêng mình → Thái độ trân trọng, yêu thương thế giới tự nhiên.
- Thái độ của người bố khi nhận món quà của Tý thể hiện thái độ trân trọng, biết ơn của người bố với món quà mà mình được nhận → Bài học về cách ứng xử: cần trân trọng, biết ơn tình cảm, tấm lòng của người khác dành cho mình.
- Nhân vật đã có sự thay đổi trong cảm nhận thế giới, cảm nhận thế giới tự nhiên bằng nhiều giác quan và khi càng hiểu, nhân vật càng trân trọng và thêm yêu thiên nhiên quanh mình.

TRI THỨC TIẾNG VIỆT VÀ THỰC HÀNH TIẾNG VIỆT

MỞ RỘNG THÀNH PHẦN CHÍNH CỦA CÂU BẰNG CỤM TỪ

I. Tri thức tiếng Việt

1. Khái niệm cụm từ

- Trong câu tiếng Việt, thành phần chính gồm có chủ ngữ (C) và vị ngữ (V). Chủ ngữ và vị ngữ của câu có thể chỉ là một từ, nhưng cũng có thể là một cụm từ.
- Cụm từ do 2 từ trở lên kết hợp với nhau nhưng chưa tạo thành câu trọn vẹn về nghĩa.

2. Các loại cụm từ

Cụm từ đóng vai trò chủ ngữ và vị ngữ trong câu thường có những loại như:

- Cụm danh từ có danh từ làm thành phần chính.
- Cụm động từ có động từ làm thành phần chính.
- Cụm tính từ có tính từ làm thành phần chính.

3. Cách mở rộng thành phần của câu bằng cụm từ

- Biến chủ ngữ hoặc vị ngữ của câu từ một từ thành một cụm từ, có thể là cụm danh từ, cụm động từ hoặc cụm tính từ.
- Biến chủ ngữ, vị ngữ của câu từ cụm từ có thông tin đơn giản thành cụm từ có thông tin cụ thể, chi tiết hơn.
- Có thể mở rộng cả chủ ngữ hoặc vị ngữ, hoặc mở rộng cả chủ ngữ lẫn vị ngữ của câu.
- Tác dụng: Làm câu văn trở nên chi tiết, rõ ràng hơn.

II. Thực hành tiếng Việt

Học sinh hoàn thành bài tập thuộc phần “Thực hành tiếng Việt” trong sách giáo khoa/ tr. 101

PHIẾU HỌC TẬP TUẦN 12

BT1/ sgk tr.100: So sánh và rút ra tác dụng của việc dùng cụm danh từ làm thành phần chủ ngữ.

a, <i>Vuốt cứ cứng dần và nhọn hoắt</i>	b, <i>Những cái vuốt ở chân, ở khoeo cứ cứng dần và nhọn hoắt</i>

BT3/ sgk tr.100, 101: Đặc điểm thể loại truyện đồng thoại được thể hiện như thế nào qua 2 văn bản “Bài học đường đời đầu tiên” và “Giọt sương đêm”?

Tên văn bản	Câu có vị ngữ là một chuỗi các cụm động từ, tính từ	Tác dụng
Bài học đường đời đầu tiên.		
Giọt sương đêm.		

BT4/ sgk tr.101

Câu	Chủ ngữ	Vị ngữ	Dùng cụm từ để mở rộng chủ ngữ hoặc vị ngữ, hoặc cả hai thành phần chính của câu.
a, Khách giật mình			
b, Lá cây xào xạc			
c, Trời rét			

Viết ngắn:

1. Yêu cầu: Học sinh đóng vai Dế Mèn và viết về bài học mà mình nhận ra bằng một đoạn văn (từ 150 đến 200 chữ), trong đó có ít nhất 2 câu mở rộng thành phần chính bằng cụm từ.

2. Hình thức làm: Học sinh hoàn thành đoạn văn và nộp lên trang web: lophoc.hcm.edu.vn

Lưu ý: Một số tiêu chí đánh giá sản phẩm

Tiêu chí	Đạt/ chưa đạt
1.Sử dụng đúng ngôi kể.	
2. Nội dung bài học phù hợp với văn bản.	

3. Sử dụng ít nhất hai câu mở rộng thành phần chính bằng cụm từ.	
4. Hình thức đoạn văn khoảng (150 đến 200 chữ).	